

Pubteater med Kyter'n – side 1-3
Saxofabrikken i Etterstadgata – side 10-12
Døra som kom hjem til Vålerenga – side 13

VÅLERENGA HISTORIELAG - vi tar vare på fortiden for fremtiden

nr. 3 - 2020
23. årgang

MER GAMMELT ENN NYTT

Medlemsmøte 17. november – side 15
Fotoutstilling utsettes på ubestemt tid – side 15

Av Even Haugseth

Så ble det god underholdning likevel

Vi håper alle har hatt en fin sommer.

Mange arrangementer, inkludert våre egne, ble denne våren og forsommeren dessverre avlyst på grunn av høy smittefare.

Midt på sommeren var det såpass lite smitte, og det dukket opp et tilbud som vi ikke kunne la gå fra oss. Vi fikk en henvendelse fra “Gatemusikantene” som hadde fått “korona-støtte” fra kommunen og gjerne ville komme og spille gratis for oss. De ville ha en bakgård hvor det ikke var plass til mange. Ja, vel, tenkte vi, hvor kan det være på Vålerenga? Et godt alternativ ble da Etterstadgata 4, og vi fikk til et samarbeide med Vålerenga verksted som holder til der. Det ble god plass til både telt for artistene, benker og publikum kunne sitte spredt. Med god hjelp fra Vålerenga verksted, fikk vi kjørt til benker og gjort bakgården klar. Hvem er så “Gatemusikantene”? Jo, det er ingen ringere enn Kari Svendsen, Steinar Ofsdal, Lars Klevstrand og Kjetil Skaslien. Vi la ut påmelding på historielagets Facebook-side og 60 stykker var så heldige å få med seg timeskonserten denne deilige, varme sommerkvelden 12. august. Stor takk til artister, medhjelpere og publikum!

I forrige medlemsblad skrev vi at Østkantspellet 2020 i Vålerengparken dessverre ikke ble noe av.

Jon Vidar Tidemand lovet oss at det skulle leveres kultur likevel, og han holdt det han lovet, den gutten.

I begynnelsen av august var han, skuespillere, korps, kor og andre i gang med innspilling av filmen Neste kamp. Østkantspellet tok også initiativet til utdelingen av “Tippenprisen” som fant sted på Øst ved stadion på Valle Hovin 21. august. Der ble også filmen vist for første gang. Før dette bladet er gått i trykken, er sannsynligvis filmen lagt ut på nettet. Vi bare sier fra: Gled dere!

Ikke alt er umulig, selv i en pandemi som vi er inne i. Østkantspellet satte også opp pubteater som ble vist på Vålerenga Vertshus første uke av september. Vertshuset fulgte reglene fra myndighetene og tok imot så mange som mulig. Johannes Joner hadde laget stykket basert på boka om Kyter’ns liv som historielaget ga ut i 2009. Et kjært gjensyn med Kyter’n ble det for de som sikret seg billetter, og for en skuespiller Tidemand er. Og hva var vel mer naturlig enn å spille dette stykket sammen med “Islandsgate”, bandet fra gata hvor hovedpersonen bodde. De har jo tolket diktene hans på sin måte i flere år allerede. Tittelen på stykket var da også “Byens krone” som er et av hyldningsdiktene hans til Vålerenga. Takk til alle som har lagt ned masse arbeid på dette!

Nå er det høst, og styret har hatt sitt første styremøte etter ferien. Der diskuterte vi de skjerpede reglene for arrangementer framover. Vi hadde alle gledet oss til å vise dere masse fint på fotoutstillinga i oktober. Det er med tungt hjerte at vi ble enige om å utsette den til situasjonen bedrer seg. Det er et stort ansvar og medfører mye ekstraarbeide for oss som skal arrangere. I tillegg ønsker vi ikke å utsette hverken dere eller oss selv for unødig smittefare. Når det gjelder medlemsmøtet i november, vil vi i samarbeid med Vålerenga kirke prøve å gjennomføre møtet etter de retningslinjer som måtte gjelde da. Vi kan i skrivende stund ikke love at det blir noen servering. Det kan hende at vi setter opp stoler med større avstand osv. Hvis dere er i tvil når datoen nærmer seg, sjekk vår nettside valerenga.org eller ta kontakt med oss i styret, så får dere vite siste nytt om dette møtet.

Inntil vi ses, kos dere med å lese dette bladet. Fortsatt god høst!

Forside: Jon Vidar Tidemand og bandet “Islandsgate” under pubteateret på Vålerenga Vertshus. Her nyter Kyter’n synet av et glass øl. Foto: Eivind Hauger.

Så ble det mye god underholdning likevel

(1) Bandet “Islandsgate” sørget for god stemning både på filmpremieren på Øst og under pubteateret på Vålerenga Vertshus. Foto: Eivind Hauger

(2) Filminnspilling ved Sotakiosken. Leder i Vålerenga Vel, Hege Høstøien, holder appell. Foto: Jarle Teigøy

(3) Filminnspilling: Daniel Kosacki og Even Haugseth med parolen “Bevar Etterstadgt. 2-6”. Foto: Jarle Teigøy

(4) Jon Vidar Tidemand og Johannes Joner mottok velfortjente blomster fra historielaget for sin innsats for Vålerenga i pubteateret “Byens krone”. Foto: Eivind Hauger

(5) Vålerenga janitsjar stiller alltid opp. Denne gang i filmen og på filmpremieren på Øst. Foto: Jarle Teigøy

(6) Folk storkoste seg i Etterstadgata 4 med fin sang og musikk av “Gatemusikantene”. Foto: Daniel Kosacki

(7) “Gatemusikantene” underholdt i bakgården på Etterstadgata 4 denne vakre sommerkvelden. Fra venstre Steinar Ofstad, Kari Svendsen, Lars Klevstrand og Kjetil Skaslien. Foto: Even Haugseth

Etterstad fangeleir

Tekst og foto: Geir Kristiansen, Nordstrand

Har i dag lest artikkelen om Etterstad fangeleir i forrige nummer, og mange minner strømmer på.

Jeg er født i april 1939, slik at mye av det du/dere skriver kjenner jeg igjen. Har selv ikke lest/"studert" noe særlig om Etterstad leir, men mye av det som omtales i din artikkel, har jeg selv opplevd/ sett da vi bodde i Etterstad 1 (Etterstadslottet) gjennom hele krigen og flere tiår etter og dermed var fangeleirens nærmeste nabo.

De første blokkene (kalt Etterstad Nord) ble påbegynt i 1947 og entrepenør var Olav Osvald. En liten historie derfra: Da ingeniører og landmålere startet oppmåling og utstikking av plasseringen av de første blokkene, ble vi unga i gården "forbanna". "Dem skulle ikke få ødelegge lekeområdet vårt, nei!" Da arbeidsfolka og landmålerne en lørdag gikk hjem for helgen, var hjørner på flere av blokkene markert med noen stolper. I løpet av den helgen ble flere av disse flyttet på, og stor var frustrasjonene blandt arbeidsfolka på mandag morgen, ingen hjørner stemte med "kartet". Dette skjedde bare en gang – entrepenøren hadde nemlig kontaktet vårt styre og forklart konsekvensen av slik "jobbing", og styret "overbeviste"/ truet oss unga om at det ikke ville bli noen juletreffest dersom det ble mer "jobbing" av den arten. Forøvrig kan nevnes at det var stor mangel på håndverkere rett etter krigen, og landet skulle jo bygges opp igjen. Derfor bestemte myndighetene at Blokk 3 (det er den blokka som ligger nærmest byen og Ekeberg) skulle bygges av bare læregutter i alle håndverksfagene. Antagelig er det den blokka med det beste håndtverket.

Porten som nevnes (Tove R. P. Strand) og bildet av den (Turid A. B.) er nok ikke hovedporten til Etterstad leir. Det var nok heller den porten som ble brukt da russerne skulle på tvangsarbeid til gårdene rundt (Fossum gård bl.a.). Hovedporten lå i enden av "Tyskerveien" som gikk fra fangeleiren på Etterstad. Ser også at den blir kalt "Brakker'n" under bildet til Leif Ørnelund, men av oss, i "vår tid", het den "Tyskerveien". Og ja, den ble flittig brukt når det var "akevær". Hovedporten hadde også en stor stolpe på hver side i tre eller granitt. Jeg mener å huske at det var granitt. To "gigantiske" portstolper var det.

På sletta rett utenfor leirgjerdet ble også en dukke av Quisling, som de voksne i Etterstad 1 hadde laget, brent på bålet St. Hansaften i 1945. Dette var et kjempebål som samlet hele Etterstad og Vålerenga til sang og fest. Det var jo bare Etterstad 1 den gangen.

Ellers så var også matpakker til russerfangene nesten et daglig gjøremål for flere av våre mødre. Ja, noen av de litt større unga også. Det var både graverte tinnbokser og utskårede trefugler i gaver tilbake fra russerne. Disse "gavebyttene" måtte så klart gjøres med den største forsiktighet, men det var faktisk flere "snille" tyske fangevoktere også, som så bort da våre mødre smuglet brødskiver til fangene. Glemmer heller ikke da amerikanerne kom med alt sitt gotteri. Vi visste jo ikke hva sukkertøy og sjokolade var, men det lærte vi fort.

Forøvrig var vi stort sett, nesten i hvert fall, selvhjulpne med både poteter, kål, tomater og andre grønnsaker. Plenene rundt blokka ble gravd opp, og alle beboerne fikk hver sin parsell. I tillegg ble det på jordet mot leiren holdt både griser, kaniner og høns.

Utenfor Etterstad 1 under krigen. Tyskerbrakkene i bakgrunnen.

Festen inne i gården i Etterstad 1 den dagen russerne ble sluppet fri, husker jeg også godt. Da var det dans, sang og musikk til den lyse morgen. Mange av russerne var svært musikalske, og de sang, danset og underholdt. 17. mai 1945 var det igjen fest i gården, med tog og musikk – også da var flere russere med.

Espen Luneng spør om gateadresse/adresse på leiren: området het på den tiden bare Etterstad, eller Etterstadsletta. Eneste blokka der under krigen var "Etterstadslottet", hvor jeg bodde. Den hadde adresse Etterstad 1, og da Etterstad Nord ble bygget, fikk den adresse Etterstadsletta 4.

Noen av oss barna 17. mai 1946/47 utenfor blokka. Se potetforer nede til høyre. "Tyskerveien" bak. Lengst bak skimtes Nygård teglverk med dens fabrikkpipe.

Geirs første skoledag i august 1946. På vei til Vålerenga skole nedover "Tyskerveien".

Utenfor Etterstadslottet med Tyskerleiren i bakgrunnen. En gang under krigen.

Fotballbane mellom blokka vår og gjerdet til leiren.

Sletta opp mot leiren – tidlig på 1940-tallet.

Loftbesøk på Vålerenga skole

Før sommerferien fikk Vålerenga historielag en henvendelse fra Vålerenga skole om vi var interesserte i å komme på skolens loft for å se over det som er samlet der gjennom tidene.

Nå etter ferien ble assisterende rektor Pål Skogli med oss for å kikke. Fra venstre Dolph Andersen fra VIF HISTORIE, Jarle Teigøy fra historielaget og VIF HISTORIE, Elin Olsen fra skolekorpset, Pål Skogli fra skolen og Even Haugseth fra historielaget fant mange fine klenodier der. Vi håper på et spennende samarbeid med skolen framover.

Ideelt å vokse opp på Vålerenga

av Petter Opperud

Jeg er født og oppvokst i Galgeberg 3, oppgang H, 4. etasje, forteller Lill-Ann Stigen. Mor og far flytta inn der da huset var nytt i 1936. Jeg ble født i 1948.

Her var det ideelt å være barn. Fra leiligheten hadde vi flott utsikt over store deler av Oslo. Galgeberg 3 var et enormt stort bygg på den tida, og det store utearealet inne i «hesteskoen» var et trygt sted å leke når man var liten. Og så hadde vi Jordalsletta med plener og fotballbaner og skråninger med gress og trær. Da jeg var 4 år ble Jordal Amfi bygget. Vi var mye på Jordal og gikk på skøyter. Om sommeren gikk vi på tur med matpakke og dukkevogn opp til skråningene mot Hedmarksgata og Odalsgata, der vi satt og spiste. Om vinteren kunne vi gå på ski og ake på de samme stedene. Jeg husker godt stevnene på Jordal med Sonja Henie, og hver 1. mai hadde Framfylkingen stevne der.

Der Sushi-kiosken på hjørnet av Galgeberg 3 er nå, var det melkebutikk. Vi sognet egentlig til Vålerenga skole, men på grunn av mange elever fra nybyggene på Etterstad, gikk vi på Gamlebyen skole.

Bestemor bodde i Odalsgata 23, og der var jeg ofte på besøk. Bestefar døde før jeg ble født. Her hadde far vokst opp med 6 brødre. Den eldste, Olaf var født i 1901, mens den yngste, Georg ble født i 1914. De to yngste døde av tæring i 1936 og 1938.

Alle 9 personene bodde altså i den samme leiligheten i en del år. Leiligheten lå i 1. etasje på venstre side sett fra Odalsgata. Det var ikke inngang fra gata, slik det er nå. Man gikk ned en liten bakke på venstre side av huset og så opp en bratt trapp fra bakgården.

Fra inngangsdøra kom man rett inn i kjøkkenet. Her var det bord, benk, stoler, en utslagsvask og en «svartovn». Her

lagde bestemor all maten. I mange år bakte hun 36 brød i uka.

Til høyre for kjøkkenet var det et «kam-mers», ut mot gata var det en stue, men der var jeg nesten aldri. Når guttene ble store og kom i jobb, måtte de betale husleie. Det må ha vært en leilighet til i 1. etasje, men den husker jeg ikke noe om. Så var det en leilighet i kjelleren og to i 2. etasje.

Bestemor, Karoline Nilsen, bodde i denne leiligheten til ca. 1960. Guttene flyttet etterhvert ut, men alle ble boende på Vålerenga. Ingen av dem, bortsett fra min far, fikk barn. Bestemor døde i 1967, 90 år gammel, etter å ha bodd de siste årene på Vålerenga aldershjem.

I bakgården hadde onkel Alf sølvsmed-verksted, og jeg har fortsatt en bolle som han har laget der. Ellers var det staller eller garasjer i noen uthus. Odalsgata var en ryddig og ordentlig gate. Fortauet gikk langs husveggene i de øverste husene, og inn mot Jordal var det en høy gul mur med piggråd på toppen. Selv om mange bodde i trange leiligheter, var det også mange familier som hadde sitt eget lille hus med egen hage. Til Totengata fikk vi ikke gå. Der var det farlig!

Min mor vokste opp i Gråbeingårdene i Jens Bjelkes gate.

Mange på Vålerenga jobbet på Sætre kjeksfabrikk og på et mekanisk verksted som het Møller & Larsen som lå der hvor SATS er nå.

Onklene mine drev med fiske, båtbygging og bryggearbeide. Jeg vet ikke om andre også gjorde det, men det kan jo være.

Lill-Ann Stigen bor nå i Gansdalen sør for Fetsund. Der har hun bodd i 48 år og har både hus og småbruk.

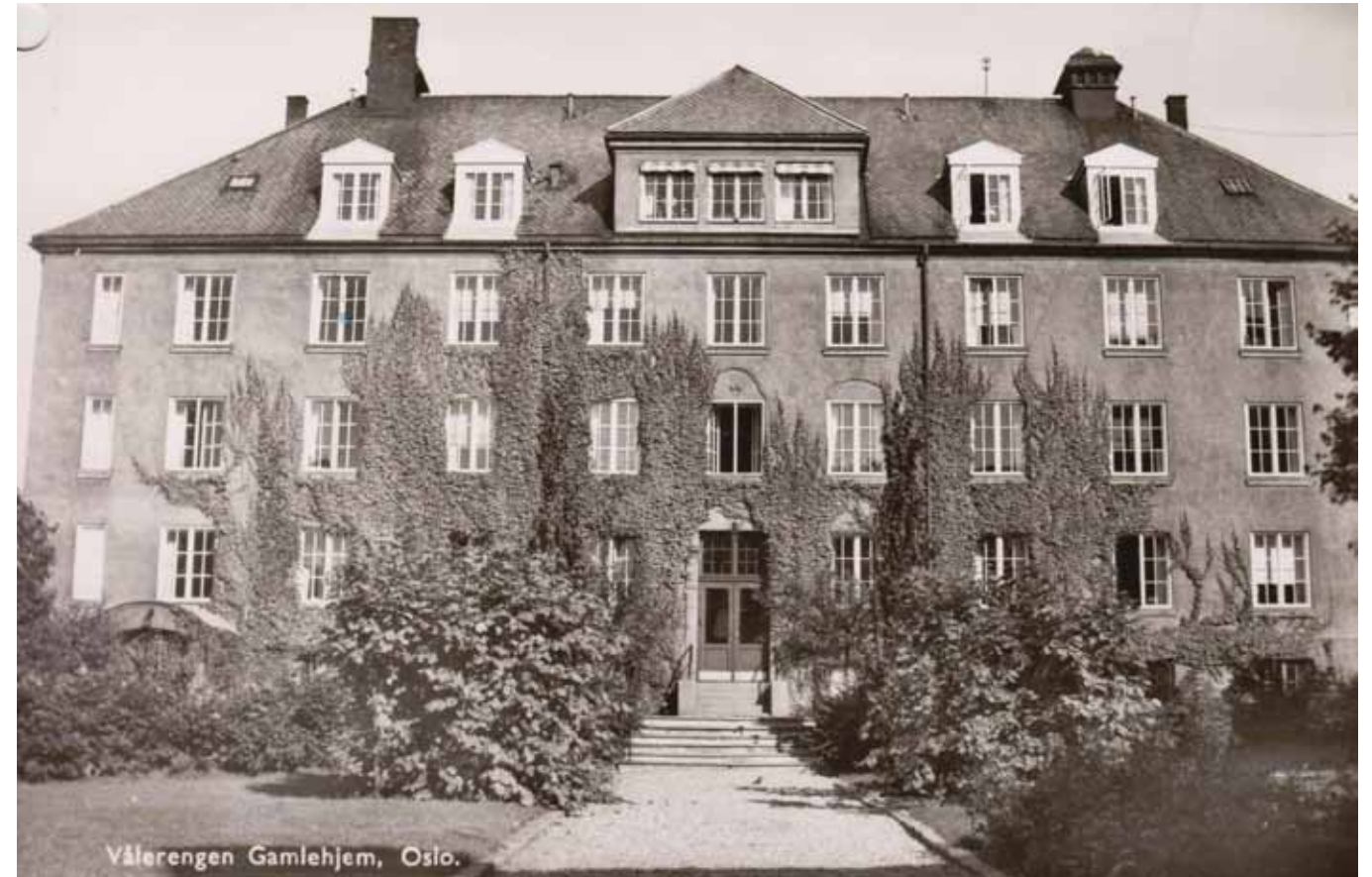
Nederst til venstre: Lill-Ann Stigens bestefar Ole Nilsen (1879-1940) og bestemor Karoline Nilsen (1877-1967) med sine 7 sønner.

Nede: Øvre del av Odalsgata mot Hedmarksgata i 1952. Flyfoto utlånt av Oslo byarkiv (Widerøes Flyveselskap, fotograf Helge Skappel).

POSTKORTET

av Jarle Teigøy

Vålerengen Gamlehjem

Vålerengen Gamlehjem lå i Etterstadgata 10-12 og ble innviet i 1917 som et av de første i Kristiania. Bygningen er i stram klassisk stil med helvalmet tak. Opprinnelig bygget for 50 pensjonærer og 8 syke. I dag huser bygningen "Enga"; en bo, omsorg og rehabiliteringsinstitusjon.

Tippenprisen utdelt

av Jarle Teigøy / Foto: Reiner Schaufler

I nesten tre tiår har Reza Vargordi vært en leder og farsfigur for mange hundre barn på Ellingsrud. Nå hedres lederen av fritidsklubben med den aller første Tippenprisen, som ble delt ut 21. august av Østkant-spellet på puben Øst på Intility Arena.

På arrangementet ble den nye filmen; Østkantspellet - en korona-historie, vist på storskjerm. Ellers opptrådte Vålerenga janitsjar, Vålerenga Mannskor og til slutt bandet Islandsgate. VIF HISTORIE fikk for første gang vist frem noen av "Tippens" klenodier, samtidig som det ble intervju med barnebarn og oldebarn.

Bakgrunnen for prisen er at Østkantspellet ønsker å løfte opp én spesiell person hvert år, som har betydd mye for barn og unge på Oslo øst.

– Etter alt Reza Vargordi (54) fra Ellingsrud Fritidsklubb har gjort, fortjener han å skinne litt. Han er en mann som ønsker det beste for barna på Ellingsrud. Han er en tålmodig, forståelsesfull og vis mann.

Tippenprisvinneren Reza Vargordi flankert av jurymedlemmene fra venstre Jarle Teigøy (Vålerenga historielag, VIF HISTORIE og Tippens Fond), Bente Rognan Gravklev (Dagsavisen), Johannes Joner, Jon Vidar Tidemand (begge Østkantspellet) og Bernt Plassgård (Norsk Tipping) samt skuespiller Anders Hatlo nr. 2 fra venstre. Foto til venstre: Merete Nilsen Bua hadde laget statuetten som prisvinneren fikk til odel og eie.

Slik beskriver Nana Mensah, som nominerte Reza Vargordi sin mentor og lederskikkelse siden han var 11 år, og startet på Ellingsrud Fritidsklubb.

Prisvinneren mottok en statuett av Henry "Tippen" Johansen, til odel og eie, samt en pengepremie på kr. 25.000 til en fritt valgt mottaker som er, eller kan bli medlem av Grasrotandelen.

Statuetten er laget av Vålerengas kunstner, Merete Nilsen Bua, som også har laget skulpturen ved Sotahjørnet.

– Utgangspunktet er bildet som ble tatt av "Tippen" Johansen da den norske nasjonalsangen ble spilt under bronsefinalen under OL i 1936. Der stod han høy og rankt som det forbildet han var. Poenget er ikke at det skal være mest mulig naturtro, så jeg har tillatt meg å leke litt med strukturen i trøya, shortsene og strømpene. Men han var jo en virkelig person, så det skal ligne, sier hun til Dagsavisen.

Ekstra hyggelig var det at "Tippens" barnebarn Kari Søfteland Hyldmo og oldebarn Henrik Hyldmo møtte opp denne kvelden. Her intervjuet av Jarle Teigøy.

„Tippen“ Johansen gjorde Vålerenga kjent - nå har familien donert bort samlinga hans

av Jarle Teigøy

Det er ingen, og vi påstår at det blir ingen større i Vålerengas fotballhistorie, enn Henry "Tippen" Johansen.

Nylig ga hans barnebarn bort tre store esker med Tippens samling inkludert fotballstøvlene hans. Det er en helt unik samling klenodier som nå er mottatt.

Det er det nyopprettede VIF HISTORIE (historiegruppe oppnevnt av VIF), som har mottatt samlingen og som snart kan ses på Intility Arena (Vålerenga stadion).

UNIK KARRIERE

Henry "Tippen" Johansen ble født 21. juli 1904 på Kampen og har flest landskamper for VIF, 48. Han har vært med på å ta fotballgut-tas eneste medalje i OL, bronse i 1936 og var med å slå Tyskland 2-0 da Hitler forlot tribunen. Han var også sikker sisteskanse i VM i 1938. "Tippen" har spilt flest sesonger for Vålerenga, 20 år. Han er kåret til tidenes beste keeper på det norske landslaget i fotball, i sin tid.

Han var så allsidig i idrett at han drev med fotball, hopp og tennis på toppplan. Han fikk dermed Egebergs ærespris i 1938. Men visste dere at han også drev med skøyter, bandy, ishockey og boksing og var A-lagstrener i fotballen? En helt unik idrettskarriere som stoppet i 1964 da han skadet hofta i en old boys-kamp i fotball. Men han rakk å bli B-norgesmester i ishockey som 50-åring. Han har selvfølgelig NFFs gullklokke (1934), NFFs gullmerke (1937) og er æresmedlem i VIF (1937). Han er nordisk mester i fotball 1929 og 1934. 4 ganger kretsmeester for VIF og var helt avgjørende for at VIF etablerte seg som en av topplagene i Norge. Han spilte NM-finale i bandy for Forward i 1932 (VIF hadde ikke bandy på programmet da). Han har 125 premier på ski, herav to "damenes pokal". Hoppet 80 meter i den gamle Vikersundbakken og er klubbmester i boksing weltervekt for Fagen 26. Han har selvfølgelig hatt mange tillitsverv i VIF oppgjennom tidene. Og vi er enda ikke sikker på om vi har fått med oss alt. Han var datidens idol på linje med Marit Bjørgen og Petter Northug, uten å bli rik av det. Men han fikk to kroner da gutta spilte seg til nordisk mesterskap i København i 1929, til tivoli-tur. "Tippen" døde 29. mai 1988, nesten 84 år gammel.

Bjørn Arild Gjerdalen og Jarle Teigøy mottar gaven fra barnebarnet Bente Søfteland Bøhler og oldebarnet Tor Martin Bøhler. På bildet ses noe av samlingen.

"TIPPENS" ARVEGODS SIKRET

I og med at VIF HISTORIE nylig har fått egnede lokaler og kan samle VIFs materiale på et sted, kunne vi nå tilby familien å sikre arvegodset for fremtiden, noe de satte stor pris på. Det er VIF HISTORIE sitt mål at det senere blir satt opp en permanent "Tippen"-utstilling på arenaen, men ved første anledning vil samlingen bli vist frem.

VIF HISTORIE tok kontakt med familien i januar, etter at vi allerede i 2003 hadde lånt effekter i forbindelse med 90-årsutstillingen. Vi har senere møtt familien under 100-årsjubileet i 2013 og senest i fjor høst under Østkantspellet. Nylig var tiden moden for å ta turen til Asker og barnebarnet Bente Søfteland Bøhler for å motta den unike gaven. I en av eskene lå det helt spesielle klenodiet, "Tippens" fotballstøvler (se bildet). Disse var nok det siste paret han spilte med som oldboysspiller. Det vil si at han brukte støvla på 1950- og 1960-tallet, noe et bilde i samlingen viser. Oldebarnet Tom Martin Bøhler, som også var tilstede, har for øvrig tatt opp arven etter "Tippen" og spiller i dag for Asker.

Vi ble sittende med familien å mimre i over en time og kunne så sette veien mot stadion, der "Tippens" klenodier vil skinne for evig tid! Vi vil på det ærbødige takke for den unike samlingen som er reddet for fremtiden.

I anledning gaven har vi i dette medlemsbladet også med noe om Østkantspellet introduksjon av Tippenprisen, som vil bli delt ut for første gang i år.

I neste blad har vi laget et "Tippen" Spesial hvor vi forteller noen av historiene om han som aldri tidligere har vært kjent.

Noen av "Tippens" mange pokaler.

"Tippens" siste fotballstøvler fra 1960-tallet.

Saxofabrikken i Etterstadgata 6

av Ole Peter Nordby

Jeg er oppkalt etter to onkler, ikke mine egne onkler, men både en av min fars og en av min mors mange onkler. Begge het Ole, og de satte begge spor etter seg, men på svært ulike vis. Historien om min mors onkel hestekaren Ole på Langseth gård på Lillehammer skal vi la ligge her, men min fars onkel Ole satte spor etter seg som fortsatt i dag er synlige i vårt lokale miljø på Vålerenga. Han var mannen bak opprettelsen av møbelfabrikken i Etterstadgata 6, en fabrikk som i noe over 40 år var en bedrift i min egen families midte.

Nå ble det etter hvert tre hovedpersoner i historien om møbelfabrikken på Vålerenga. Ole Gabriel som stod bak opprettelsen, senere den litt yngre broren Hans Kristian – min farfar – som kom til å ta over og til slutt hans sønn Birger, som ledet virksomheten i over 25 år.

Ole Gabriel Nordby var det direkte opphavet til fabrikken og starten på det hele. Ole Nordbys Møbelfabrikk ble registrert med adresse Etterstadgata 6 hos Christiania Magistrat i desember 1917. Da hadde han rukket å ha sitt eget verksted som snekkermester med adresse i Sveriges gate 15 fra 1908 til 1912 og i Etterstadgata 6 siden 1913, så det er naturlig å sette 1913 som tidspunktet for starten på den lange perioden med møbelproduksjon i min families regi på denne adressen. Ole titulerte seg selv fabrikkeier ved sønnen Kjells dåp i Kampen kirke allerede i 1915, så verkstedet må ha startet utviklingen mot industrielle fremstillingsmetoder kort tid etter oppstarten i Etterstadgata 6.

Møbelproduksjonen i Etterstadgata 6 startet opp allerede før 1. verdenskrig og fortsatte helt til slutten av 1950-tallet.

Ole Gabriel hadde 4 brødre. Av disse døde Simen Robert ung, og Gulbrand ble igjen på Nordby på Enerhaugen. Hans Kristian og Konrad Ludvig tok – som Ole Gabriel – veien til Kristiania. Hans Kristian kom først, han registreres som utvandret allerede som 12 åring i 1889, men kan ha flyttet frem og tilbake mellom Kristiania og Høland, skal vi tro at kildene har rett. For i folketellingen for 1891 for Høland står han oppført som Hans Lauritsen, og bor hos sin mor og far, her omtalt som Laurits Andreasen og Karen Olsdatter. Ole Gabriel er også på Høland i 1891, men som ”tjenestetyende” – det vil si tjenestegutt – hos familien Aamodt i Løken.

Så historien om fabrikken startet allerede sent på 1800-tallet, og den startet også et

Bildet viser fire generasjoner Nordby. Det er tatt i på slutten av 20-tallet, få år før Laurits og Hans Kristian – de to til høyre i bildet – begge døde i 1932. Birger var den som skulle ta familiebedriften videre og skape Saxo-navnet. Hans sønn Hans Kristian – født i 1926 – tok over etter Birgers død. Det fortelles om min farfar Hans Kristian at han var en økonomisk mann. Han ba gjerne frisøren ’ta til skinnet’, noe som er bakgrunnen for den snauklippede frisyren på bildet. Som person ble han karakterisert som lugn, noe som kan ha kommet svært godt med i en familie med 10 unger. Det sies også at han ’møtte kundene med lim på fingrene’, slik det sømmer seg for en ekte snekkermester.

mellom land og by en rekke ganger. Først i den voldsomme økonomiske oppgangsperioden på slutten av 1800-tallet gjorde Ole Gabriel som så mange andre. Han søkte seg til Kristiania for godt i 1895, og til østkanten av byen.

ØSTKANTFOLK

Ole Gabriel og Hans Kristian fikk sine første barn i 1901. Rudolf William Nilsen ble født omtrent på samme tid som dem, også han på Vålerenga. Det skjedde i Orknøygata, nettopp i det samme kvartal hvor Ole Gabriel senere fikk sitt snekkerverksted i Sveriges gate. Fra 1908 til 1912 hadde han utsikt til den samme bakgård fra sitt verksted.

Rudolf Nilsen skriver om hele østkanten, og særlig om arbeiderstrøkene mellom

byens to elver, Akerselva og Alna. Slik var hans selvforståelse:

*Jeg hører, som bekjent, til gatens att,
og den er stor.
Vi finnes over alt – dog ikke spredt –
på denne jord,
nei, der vi bor er det nok altfor tett,
vårt avkom gror.*

Hans Kristian og Ole Gabriel kom fra en annen bakgrunn, også den svært tett. Men de valgte andre veier, de hadde ikke byblodet og –samholdet i sine årer, men var innflyttere som lette etter et sted å slå rot. De kom ikke først og fremst av eventyrtrang, men for å finne noe å leve av. På Nordby var det ikke livsgrunnlag for mer enn et par av de sju ungene. Hvorfor de begge ble møbelsnekkere, vet vi lite om, men en gunstig kombinasjon av lyst, evner og muligheter har sikkert spilt en rolle. Byen trengte møbler, det kan ha fortont seg som forlokkende å søke mot den åpne døren inn til et håndverkeryrke som bød seg når morens svoger Jens Olsen var villig til å ta inn læregutter på sitt snekkerverksted i Vålerenggata 55. Mer forlokkende enn å melde seg til arbeid på et teglverk eller ved annen industrivirksomhet, slik mange andre innflyttere gjorde.

Arbeidernes kår på denne tid må ha fremstått som alt annet enn fristende. Rudolf Nilsens beske beskrivelser av livet på østkanten kan danne bakgrunn for denne forståelse av hva som møtte to eiendomsløse husmannssønner på leting etter livsgrunnlag i byen:

*Hvem var de at de måtte søke ly
i disse strøk
I denne trøstesløse mørke by
av sot og røk
Hvor solen bare er ved tidliggry
på kort besøk*

*Alt tok man fra dem og fordrev dem
bit til byens øst
Idet man sa at de var født til slit,
en mager trøst
Slik preket den for både sort og hvit,
den falske røst.*

De – som så mange andre – kom fullstendig tomhendt. Felles for dem alle var at ingen slapp unna slitet.

Vi vet ikke så mye om de to brødrene, men forholdet mellom Hans Kristian og Ole Gabriel må i starten ha vært ganske så tett. Det skilte bare to år i alder, de gikk begge i lære som møbelsnekkere på det samme verkstedet, og bodde en periode på samme adresse i Vålerenggata 55, drev senere begge som snekkermestere på samme kant i samme by, i en periode med hvert sitt eget snekkerverksted, Hans Kristian i Urtegata på Grønland og Ole Gabriel i Sveriges gate på Vålerenga.

Når Ole Gabriel gifter seg i 1897 er Hans Kristian vitne ved vielsen. Når

Hans Kristians får sitt første barn Karen 10.5.1900 er Ole Gabriel blant fadderne ved dåpen. Ole Gabriels tredje barn Ingvald Kristian blir født bare fire dager etter Karen. De flytter ofte, den fysiske mobiliteten og den sosiale mobiliteten henger tett sammen. Det er et tydelig trekk i deres langsomme klassereise. Men i en relativt stabil periode fra 1901 til 1911 bor de begge i samme nabolag med sine familier. De arbeider og bygger opp sine sosiale og økonomiske posisjoner, Hans Kristian med sin familie i Urtegata 36 og 39 og Ole Gabriel i Heimdalsgata 33 og etter hvert mer romslig i Hagegata 1A. Nok en gang finner vi brødrene i det samme nabolag som Rudolf Nilsen skildret, denne gang noen få steinkast fra den legendariske bygården i Heimdalsgata 26 som er beskrevet i diktet ”Nr. 13”.

Deres liv i denne tiden var flettet sammen, tilsynelatende med mer enn blodsband.

Hva mer kan jeg fortelle om? Det er så mye som er tidstypisk i denne historien. I tidsbildet fra de første tiår av 1900-tallet var byenes fremvekst fremtredende, med sine skarpe klassemotsetninger og den politiske polariseringen, de utallige ungene, den gryende kvinnekampen, verdenskrigen og depresjonstiden, den fortsatte industrialiseringen, utviklingen av veier og jernbane, den gradvise forbedringen av levekår, men ikke minst infeksjonssykdommene og deres betydning for folkehelsen. Alt dette satte sine spor i hverdagen på Vålerenga. Sykdom og død spiller en vesentlig rolle i møbelfabrikkens historie, og det er særlig to typer sykdom, infeksjonssykdommer og hjerte- og karsykdommer som skal avgjøre møbelfabrikkens skjebne.

FAMILETRAGEDIEN

Fabrikker er avhengig av mennesker, og mennesker er sårbare. Ole Gabriel ble et offer for spanskesyken, en infeksjonssykdom som rammet hele Europa med stor tyngde og tok livet av titalls millioner av mennesker, mest unge, mot slutten av 1. verdenskrig og like etter. Viruset nådde også Kristiania sommeren 1918, og Ole Gabriel døde allerede 28. juli. Det skjedde brått og uforutsigbart. Ingen kan ha vært forberedt på at det skulle skje. På gravstøtten som ble reist på Østre gravlund tituleres Ole som møbelfabrikkeier.

Innen dette skjer har Ole Gabriel rukket å få til sammen 6 barn, i løpet av to ekteskap. Bare to av dem vokser opp, og absolutt hele hans første lille familie ble revet bort. I løpet av en kort periode fra 1897 til 1901 rekker Ole Gabriel å gifte seg, få tre barn og ende opp med å sitte alene igjen. Laura Othilie blir født i november 1897, men hun dør allerede før hun fyller ett år. Olaf dør samme dag som

han blir født, i mai 1899. Ulykkene kommer tett, familiens korte og triste historie ender med at både sønnen Ingvald Kristian og konen Jørgine dør av tuberkulose i løpet av 1901.

Denne tragedien må ha vært fullstendig for ham og dramatisk selv i samtidens målestokk. De 4 dødsfallene må ha virket sterkt inn på hele familien og deres krets. Men det ser ikke ut til å være bevart noen minner om dette lille jordskjelv for ettertiden, annet enn gravene etter de 4 som døde. I sin bok fra 1953 om sitt liv og pinsevekkelsens barndom skriver svigerinnen Gina Marie Nordby – min farmor – underlig nok ingen ting om Ole Gabriel og hans familietragedie. Det er gåtefullt, men kan være betegnende for hennes smale fokus på trosopplevelser og -hendelser som kan virke bekreftende på det perspektivet på liv og død som hennes tro ga henne, noe som ikke ser ut til å ha gitt rom for denne tragedien. Hun forteller om sin egen personlige tro og rolle i pinsevekkelsen fra 1906 av – og om det faktiske jordskjelvet i Kristiania i 1904 – men nevner ikke med et eneste ord de personlige skjelv som fant sted så nær henne, hennes mann og deres barn.

Det er mye som tyder på at det har oppstått en betydelig avstand, både i holdninger og levesett, mellom de to familiene, men først gjennom de mange årene etter Ole Gabriels død. Dette kan i sterk grad ha preget det historiske tilbakeblikk hos Gina. Hølandsgata 4 og Norderhovgata 9, hvor de to familiene holdt hus i mai 1900 da Karen og Ingvald Kristian ble født, ligger begge i samme nabolag i bydelen Kampen. Det kan også se ut som om brødrene fortsetter å søke sammen i tiden etter de tragiske hendelsene. I perioden fra 1902 til 1905 bor Ole Gabriel og Hans Kristian med sine familier i samme kvartal på Grønland – henholdsvis i Heimdalsgata 33 og ’Ulvehiet’ i Urtegata 39 – og de har dessuten hvert sitt snekkerverksted i nabobygningene Urtegata 20 B og 20 A. Det er grunn til

å tro at de må ha sett mye til hverandre i disse årene.

Ole Gabriel ble gift på ny i sommeren 1902, kort tid etter at Jørgine døde. Han får til sammen 3 barn med sin nye kone Klara og kommer i løpet av de neste årene gradvis til velstand, ganske sikkert i stor grad på grunn av snekkerverkstedet, senere også fabrikken i Etterstadgata og en møbelbutikk han hadde i sentrum av byen.

FABRIKKEN REDDES

Men de gode årene ender brått, og på nytt i tragedie, med influensaepidemien i 1918. Etter Ole Gabriels død skifter scenen, og enken Klara gifter seg i 1920 med møbelsnekker Harald Mørk. Han skal ha vært ansatt i møbelbutikken som Ole Gabriel hadde i Kristian Augusts gate 9. I så fall har han vært kjent med alt og alle der, og i stand til å ta over ansvaret for å styre både den og fabrikken den i en periode på noen få år fram til 1923.

Så dør Klara i mars 1923, og som arving etter henne selger Harald Mørk Etterstadgata 6 i 1923. Dermed går stafettpinen over til min farfar Hans Kristian Nordby, men det er underlig nok farmor - hans kone Gina Marie Nordby - som står som kjøper av eiendommen. De to hadde giftet seg i 1899, samme år som det voldsomme krakket i Kristianias eiendomsmarked fant sted. Det er lite i hennes bakgrunn som skulle tale for at hun brakte med seg egne midler inn i ekteskapet eller hadde hatt muligheter for å bygge opp noen stor formue. Gina kom fra husmannsplassen Burholhagen på Bjørkelangen, og har i perioden fra 1889 født 11 unger og oppdratt 10 av dem. Det er ikke kjent at hun har hatt noe inntektsgivende arbeid.

Den formelle overføringen av eiendomsretten til Gina ved tinglysning av skjøtet 27. oktober 1923 kan dermed ha vært en del av en mer omfattende redningsplan for familiebedriften. Etter Klaras død i 1923, krever hennes sønn Karsten - som da er 21 år - å få utbetalt sin del av arven etter faren Ole Gabriel. Både Karsten og lillebroren Kjell på 9 år har derfor rett til å motta omtrent kr. 10 000 hver i arv etter foreldrene. Dette kan ha representert en økonomisk utfordring for eierne av både Etterstadgata 6 og møbelfabrikken, noe som kan ha utløst en restrukturering av eierskap og finansiering.

Etter at Ole Gabriel døde og Klara giftet seg med Harald Mørk, er Hans Kristian oppnevnt som verge for de to guttene. Hans Kristian har på dette tidspunkt også fått økonomisk evne til å kjøpe bygården Sverdrups gate 5. Grunnboken gir ikke noen opplysninger om nøyaktig når han kjøpte Sverdrups gate 5, men i 1923 og 1925 står han oppført som

utsteder av obligasjoner med sikkerhet i denne eiendommen. Det fremgår av grunnboken at han har lånt kr. 15 000 i november 1923 gjennom utstedelse av en obligasjon og dette er midler som kan ha funnet veien til kjøpet av Etterstadgata 6. Hans Kristian kan tilsynelatende ha vært involvert i finansieringen av kjøpet, men ettersom eiendommen var en del av arveoppgjøret, kan det være at han som verge ikke hadde anledning til å stå som formell kjøper av Etterstadgata 6. Gina er i så fall bare en formell representant for hans eierinteresser. Nå oppgir ikke grunnboken noen grunn til utstedelsen av obligasjonen, så en sammenheng som dette forblir en ren antagelse.

Uansett er Klaras død noe som leder til at en ny gren av familien overtar i Etterstadgata 6. Det er sannsynlig at min farfar Hans Kristian på dette tidspunkt flytter sin virksomhet fra sitt snekkerverksted - som har hatt tilhold i Urtegata 20 A og 20 B i det minste siden 1903 - til Etterstadgata 6.

SLEKT SKAL FØLGE SLEKT

Min farmor Gina Marie Hagen kom også til Kristiania fra en stor barnefamilie på Bjørkelangen, men først som 11 år gammel jentunge, og da for å bo hos sin eldste bror. Da fant hun seg ikke til rette i byen, blant annet fordi forskjellen mellom byjentene og henne ble opplevd som for stor. Hun reiste derfor tilbake til husmannsplassen Burholhagen på Bjørkelangen etter et år. Men senere kommer hun tilbake som tjenestepike og ekspeditrise, før hun giftet seg med Hans Kristian i 1899.

Hans Kristian kom fra en familie med 8 unger og Gina med minst like mange. Sammen fikk de 11 barn, hvorav en døde tidlig. Her er de avbildet tidlig på 1920-tallet. Den eldste sønnen Birger - som utviklet Saxopatentet og skapte Saxonavnet - står bak til venstre.

Av barna er flere med og arbeider på fabrikken. Adresseregisteret for Oslo viser at de fire brødrene Josef, Fredrik, Laurits og Viktor alle har sitt daglige arbeid hos den femte og eldste broren ”Birger, trevarekonstruksjoner (Saxofabrikken) Etterstadg. 6, bor Skøyenåsen, pr. Østensjøbanen.” i 1940. Så alle de fem brødrene hadde på dette tidspunkt sitt arbeid på fabrikken.

De mange ungene er et tidstypisk trekk. Det kryr av unger i Gina Maries og Hans Kristians oppvekst og gjennom de første årene av deres ekteskap. Det som ikke er typisk i Ginas og Hans Kristians historie, er at de begge også ble en del av den tidlige pinsebevegelsen i Norge. I handling og holdning er de sterkt preget av dette. Et eksempel på dette finnes i Ginas skildring av opplevelsen av mannens dødsfall: ”Min mann forlot oss plutselig den 11. august 1932, klokken 6 på morgenen. Etter giktfeber hadde han et års tid hatt en hårdnakket hjertelidelse. Men det kom så brått at han reiste fra oss for å være med Herren. Han elsket sitt arbeid og trivdes så godt i møbelfabrikken sin, han fikk da også være der helt til siste kvelden før han døde.”(1)

Når Hans Kristian dør i 1932 står den eldste sønnen Birger klar til å overta som leder av bedriften, og han har etter hvert også med seg sine sønner Hans Kristian og Per, etter hvert som de vokser til.

(1) Gina Nordby, *Veien til varig lykke*. Oslo 1953, s 61.

Lars Christian Nordby har bidratt vesentlig til artikkelen med opplysninger om Ole Gabriel og Hans Kristian Nordby hentet fra offentlige arkiv.

Historien om Saxofabrikken fortsetter i neste medlemsblad.

Døra som kom hjem til Vålerenga

av Jarle Teigøy, Bjørn Arild Gjerdalen og Even Haugseth

For de som husker godt, så hadde historielaget i 2007 døra fra selveste Sotakafeen med på vår fotoutstilling. Den gangen fikk vi vite at Svein Roger Nilsen hadde den døra på hytta si i Delebekken som ligger så langt sør i Oslo som en kan komme. Faren hans, Erling Nilsen, jobbet i Vålerenga vognhall i Hedmarksgata på 1950-tallet. Han bodde i Galgeberg 3 og som mange andre på Vålerenga, fikk han kallenavn, og han gikk da under navnet ”Gælleberg-Nils”. Da han i oktober 1958 så at Sotakafeen ble revet, fikk han kjøpt den gamle inngangsdøra. Kafeen var et eldgammelt, halvannenetasjes lite trehus og døra ikke mer enn 1,78 høy. Den har i alle disse årene vært i bruk i kjelleren på familien Nilsens hytte.

Østkantspellet som i fjor ble satt opp i Vålerengparken, ble i år erstattet av pub-teater på Vålerenga Vertshus. Da initiativtaker til dette, Jon Vidar Tidemand, fikk høre at denne døra fortsatt finnes, ble han veldig interessert. Han ville ha den som kulisser i teateroppsetningen. Jarle Teigøy og Bjørn Arild Gjerdalen kontaktet Svein Roger Nilsen og fikk låne døra og hentet den. Historielaget spurte om han var interessert i å selge den for at den skulle komme tilbake til Vålerenga. Dette måtte han tenke over og komme tilbake til når teateroppsetningene var over.

På avslutningen av teaterpremieren den 2. september fikk Jarle Teigøy spørsmål om han kunne fortelle om Sotakafeen. Dette kom litt brått på, men han tok utfordringen på strak arm. Overraskelsen var stor da Tidemand tok ordet og kunne fortelle at Østkantspellet ville donere døra til VIF HISTORIE for at den skal bli tatt vare på for ettertida. Østkantspellet hadde allerede kjøpt døra og inngått avtale med et snekkerfirma om å ordne ny dør hos eieren. Vi må innrømme at vi ble tatt litt på senga alle sammen. Det viktigste er at denne spesielle gjenstanden som har så stor symbolsk betydning for både bydelen og idretten her, blir tatt godt vare på. Historielaget har en avtale med VIF HISTORIE om å bruke deres gjenstander til utstillingene våre. Vi håper at Vålerenga museum en gang kan bli en realitet, og at den erverdige døra fra Sotakafeen får sin hedersplass der. Takk til Tidemand som igjen gir alt for Vålerenga.

Øverst:
Døra i sollys.
Foto: Reiner Schaufler.

Nede:
Døra fra Sotakafeen på vår fotoutstilling i 2007.
Foto: Bjørn Granlund.

Til venstre:
Jarle Teigøy og Bjørn Arild Gjerdalen
henter døra hos Svein Roger Nilsen.
Foto: Jarle Teigøy.

Vålerenga skole – en ren gutteklasse

Vi fant dette bildet i vårt arkiv. Det eneste som står, er at eieren er Svein Østreng. Så da spør vi om noen kan fortelle oss hvem gutta i

klassen hans var, hva læreren het og hvilket år det kan være tatt?

På forhånd takk for svar!

Vålerenga - et ståsted for livet - Del 7

av Lasse Breen og Jarle Teigøy

Lasse Breen er oppvokst på Vålerenga og er i dag leder av VIF's Aldermannsliga. Høsten 2018 begynte han å skrive om sitt liv på Vålerenga.

«Bukkenikka»

Like ved haven til Frelsesarméen eller "William Booths Minne", som det sto over inngangen dit, lå det en bitte liten tobakk- og godteributikk. Innehaveren var ei dame som også var bitte liten, noe opp i åra og blid. Hun hadde kallenavnet "Bukkenikka".

Det vi smågutta, nå i 12-årsalderen, fikk greie på etter hvert, - hun solgte krigssigaretter, -hallo! Vi ble nysgjerrige på livets utfordringer og farer. Skal vi prøve....? Rester fra krigen, bare navnet pirra jo, og ALLE røyka jo, til og med Mutter'n og Fatter'n.

Prisen? Kroner 1,- pr. pakke på 20 sigaretter. Og hør på det flotte navnet vi møtte; Chesterfield!

Vi fikk tak i 1 krone og fyrstikker, besøkte "Bukkenikka", kjøpte ei flott pakke. Hun var grei og spurte ikke om alder. Men hvor skulle vi røyke? Jordal-området kunne brukes, der lå det noen skikkelig store svarte rør, hvor vi gutta kunne sitte inne i, uten å bli sett. Spente. Vi åpna den flotte pakka med silkepapir, dro ut tre sigaretter med gulnet papir og tørr tobakk og tente på. Det ble ingen magadrag, seansen ble raskt avslutta, og de 17 sigarettene som lå igjen i pakka, ble liggende der. Så var denne ene av veldig mange erfaringer i livet prøvet ut.

Det var bare en time til fotballtreninga. Vi gleda oss til det nå. "Bukkenikka" og sigarettene var glemt, glad for at krigen var slutt, tid for å bli voksen på en annen måte?

Definitivt ja.

MEDLEMSMØTE 17. november
kl. 19:00 i Vålerenga kirkes menighetssal

Fattig og rik på Vålerenga

Karin E. Arnesen f. 1945 er oppvokst og bor i Oslo. Hun har jobbet i reiselivet og er nå pensjonist. Slektsgransking og historie har blitt hennes største hobbyer. Hennes far var Vålerenggutt. Farfaren flyttet på kryss og tvers i Kristiania/Oslo og døde på Vålerenga i 1939. Flere av stedene hvor han og familien bodde, står der den dag i dag. Tilfeldighetene gjorde at hun har en venninne som er etterkommer av overrettssakfører Salomonsen som bodde på Vålerengen hovedgård de siste tiårene av 1800-tallet. Det var han som festet bort eller solgte tomtene på størstedelen av Vålerenga. Salomonsens familie hadde et mer herskabelig liv enn de fleste andre her oppe. De levde et stenkast

fra hverandre, men kjente vel knapt hverandres liv. Karin har fått tilgang til en del ting fra familien Salomonsen og har laget seg et bilde hvordan de forskjellige levde på slutten av 1800-tallet og begynnelsen av 1900-tallet. Bli med og opplev Vålerenga for over 100 år siden.

Vålerengen pikekor kommer og synger for oss.

Hvis forholdene tillater det, kan kaffe og vafler fås kjøpt fra kl. 18.30. Trenger du parkering utenfor Vålerenga kirke, kom inn og få et parkeringsbevis. Ta gjerne kontakt med oss i styret noen dager før og få siste nytt om møtet.

Karin Arnesen

Oslo byarkiv/ Byarkitekten

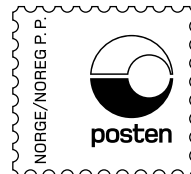
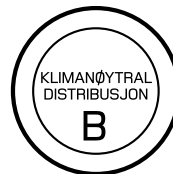
Fotoutstilling 2020

På grunn av smittefaren, kommer fotoutstilling 2020 som skulle vært 10. og 11. oktober, til å finne sted på et senere tidspunkt. Vi kommer tilbake med datoer så snart situasjonen endrer seg.

VÅLERENGA HISTORIELAG
Styret

Avsender/Retur:

VÅLERENGA HISTORIELAG
Hedmarksgata 2
0658 Oslo

MER GAMMELT ENN NYTT

Årgang 23 - nr. 3/2020
ISSN 1890-9094

Informasjonsblad for
VÅLERENGA HISTORIELAG

epost@valerenga.org

Bankkonto: 0530 04 78222

Leder

Even Haugseth

Nestleder

Jarle Teigøy

Kasserer

Sekretær

Håkon Olav Harald Engh

Styremedlem

Bjørn Granlund

Varamedlemmer

Gro Shakesby
Reiner Schaufler
Petter Opperd

Fotogruppe

Fotografering, innsamling og
digitalisering av bilder:
Bjørn Granlund
901 80 290
foto@valerenga.org

Idrettsgruppe

Om bydelens idrettsmiljø
Bjørn Arild Gjerdalen
909 19 250
b.gjerdalen@gmail.com

Fotoutstillingsgruppe og redaksjon medlemsblad:

Even Haugseth
938 01 902
leder@valerenga.org
Produksjon av bladet:
Reiner Schaufler
reiner.schaufler@gmail.com

Salgstorget

Bestilling: foto@valerenga.org eller tlf. 901 80 290

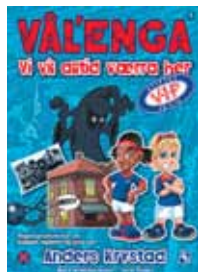

Historielagets kalender 2020
Kr. 100,- + porto

Gatelangs på Vålerenga
Kr. 390,- + porto

Historielagets
Kopp 100,-
Caps 100,-
Skjorte 180,-

Tegneseriebok
Kr. 289,- + porto

VIF jubileums-CD
Kr. 199,- + porto

Vålerenga historielag på nett:

valerenga.org
www.facebook.com/valerenga.historielag

Så enkelt er det å støtte Vålerenga historielag

Er du kunde hos Norsk Tipping
og tipper eller spiller Lotto, Joker
eller andre spill. Registrer denne
strekken og tallrekka under
neste gang, så støtter du indi-
rekte Vålerenga Historielag. Din
innsats og premie blir uforandret.
Takk for støtten!

32774890364462